

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 859. Usque Ad Annum 887

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117875

§. 22. Hincmari Tractatus de Lotharii divortio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66112)

*hæc licentia, inquit, potius a Concilio & Sæculum IX.
Metropolita tuo petenda est; ego enim, A. C. 862.
quidquid Episcopi decreverint, exequor.*

His ad Concilium regreditur. Iterum mittuntur ter Episcopi, qui Rotado jam precibus, jam minis vehementer instant, ut in Concilium ingrederetur. Ipse in proposito immotus, in ipso conclavi arcte custoditur, dum Synodus, cui Hincmarus præerat, in eum sententiam pronunciat & ab Episcopatu deponit. Mittuntur tres Episcopi, qui cadentibus lacrymis sententiam denunciant. Ipse in terram se demittens per Deum obtestatur, ne hujus causæ judicium sibi arrogarent, sed libertatem eundi Romam relinquerent. Mox comprehensus in quodam Monasterio carceri includitur. Alius postea Episcopus in Ecclesia Sueffionensi electus. (*).

§. XXII.

Hincmari Tractatus de Lotharii Divortio.

Sub idem ferme tempus redditur Hincmaro Libellus continens quæstiones *De Div. Loth. & Th. to. I. p. 557.* viginti tres de divortio Regis Lotharii & Theutberga, quem miserant complures viri spectati tum Ecclesiastici tum Laici, roga-

(*) Hincmarus in hac causa nec Canonice, nec bona fide egisse videtur,

Sæculum IX. rogabantque, ut sibi quid sentiret, sup
A.C. 862. pressis eorum nominibus, rescriberet

Hinc Tractatum composuit ad Reges
 Episcopos, omnesque Fideles, utpot
 quorum omnium interesset. Primo qua
 rebatur, an ratio habenda esset Confes
 sionis secretæ a Theutberga in duobus
 Conciliis Aquisgranensibus anno octin
Sup. 5.6. gentesimo sexagesimo editæ. Hincma
 rus respondet; oportuisse, ut de Confes
 sione Reginae Marito in pagina data La
 ei secundum leges, non vero Episcopi se
 cundum Canones judicarent. Proinde
 non debuisse Episcopos facta hac confes
 sione matrimonium solvere, nec uxori
 pœnitentiam publicam injungere; qui
 tunc rei condemnandi sunt, cum clara
 argumentis convincuntur, vel delictum
 ore proprio coram Judicibus confitentur

Interr. II. Captata transitione Hincmarus quærit
Interr. I. quare Episcopi hortati fuerint Reginam
 ne crimen, cujus conscientia sibi non esse
 set, fateretur, nisi id saltem sciverint
 quod confessura esset? item an fidem me
 reantur Regis Lotharii verba, cum dix
 it, tantum abesse, ut Theutbergam ad
 crimen confitendum vellet compellere
 ut potius ejus lapsum maxime doleret
 ille ipse qui publice declaraverat, quod
 post probationem per aquam calidam acquie
 vissset, etiamsi falsum esse judicium
 sciret.

Quære

Quærebant etiam in genere; quibus **Sæculum IX.**
 ex causis conjuges possint separari, & an **A. C. 862.**
 separatis ad alias nuptias transire liceret.

Hincmarus respondet: *Secundum Evan-* **Matth. 19. 9.**
gelium ob solum adulterium uxor dimitti
potest, & præterea mandatum Episcopi ac-

cedat. Separatis vero ad alias nuptias
transire non licet. Re ipsa nullum ar-
 gumentum nisi sola suspicio contra
 Theutbergam pugnabat, & priusquam
 pro rea haberetur, a principibus Laicis
 condemnanda fuisset. Item, cum Theut-
 berga per probationem aquæ ferventis
 fuisset absoluta, quærebant, quid de ejus-
 modi judiciis esset sentiendum. Illa
 Hincmarus defendere nititur, non solum
 illius ætatis consuetudine, sed etiam Au-
 thoritate Scripturæ, quam pro suo expli-
 cat arbitrio. Objicit sibi ipsi Capitula-
 ria & Canones, quibus nihil solidum sa-
 tis respondet. In omnibus forte Hinc-
 mari Scriptis nihil debile magis repere-
 ris. Afferit deinde, Theutbergam pro-
 batione aquæ ferventis purgatam, atque
 auctoritate Procerum & Episcoporum
 Benedictione marito suo reconciliatam,
 eodem crimine iterum accusari non pos-
 se.

Attamen, dicebant, homo Theutber- **Interrog. 7.**
gæ illæsus evasit, quia illa crimen ingenue **Interrog. 8.**
confitebatur, aut, quod alii putant, quia,
cum factum negaret, in mente verba diri-
gebat ad alium fratrem ejusdem nominis,

Hist. Eccles. Tom. XII.

F

quo-

Sæculum IX. quocum nunquam rem turpem admisisset
 A. C. 862. Hincmarus jure merito inconditas arguitur

Interr. 9.

tias ridet, unde sequeretur, vel a Dantur
 falli homines, dum personam ream tantum
 quam innoxiam exhiberet, vel Divina
 mentem falli. Si vero in illa probat
 ne fraus intervenisset, non negat Hincmarus,
 marus, rem denuo ad examen vocari posse.

Præterea quærebant: *Estne creditur mulierem
 le, dari mulieres, quæ maleficio odium ad
 placabile inter maritum & uxorem, in sum
 susque amorem ferventissimum ponere, alii*

Interr. 15. *omnino complexum conjugalem impediunt
 possunt?* Hincmarus id fieri posse non

An dentur debat, (*) & Deum non nunquam in peccatorum
 sagæ & venam peccatorum permittere Dæmonibus,
 neficiæ. bus, ut multis ærumnis opera magorum
 homines afficerent. Dicebat hanc maxime
 maxime Episcopis curæ esse debere, inque e
 Cathedra contra maleficos vehementer declamandum.

Interr. 17. *Si nihilominus non emendantur,
 custodiæ tradantur, & si Servi sint, ex*

p. 664. *ex eos corrigendos flagra & tormenta
 Greg. l. 7. beantur, si Liberi, ad peragendam penitentiam
 ind. 2. ep. includantur. Si his penis clericis nihil efficiatur,
 66. Rex impius vere non sinat.*

(*) Fleurius autem non credere videtur

Rursus, si novum instituat^{Sæculum IX.}ur Judicium, in quo Theutberga probetur nocens, A. C. 862.
 an tunc Lothario alteram ducere licebit? Interr. 19.
 Hincmarus respondet: Si matrimonium Interr. 19.
 primum ex Legibus Ecclesiasticis & Civi-
 libus declaratum fuerit nullum, Lotharius
 alteri mulieri jungi potest; stante autem
 priore matrimonio, quæcunque separatio-
 nis causa subsit, neutri parti licet ad alias
 nuptias transire. Item, si Rex crimina
 admisit, quæ pœnitentia publica delenda Interr. 20.
 sunt, an alteram uxorem ducere potest, si
 aliunde liber sit? Responsum: Possunt
 ipsi concedi secundæ nuptiæ, in remedium
 continentiæ. Si conceditur aliam acci-
 pere, an ei licebit illi mulieri conjugio le- Interr. 21.
 gitimo jungi, cui, stante priore matrimo-
 nio, adulterio junctus fuit? Responsum:
 Licebit, si pœnitentiam subierit, & aliun-
 de sua libertate gaudeat. Item, an sit
 constans doctrina Ecclesiæ, Confessariis Interr. 22.
 defensionem pœnitentium, qui ipsis pec-
 cata sua confessi fuerint, in se suscipien-
 dam esse, & obistendum, ne ob illa ipsa
 crimina, aliunde vulgata, in judicio sæ-
 culari puniantur? Absurdum est hoc af-
 firmare; sed præsidium, quod Episcopi
 peccatoribus concedunt, nunquam Justi-
 tiæ vindicativæ potestati resistat.

Qui has Quæstiones Hincmaro pro-
 posuerant, interjectis sex mensibus alias
 septem quasi disputandi causa ad eundem

Sæculum IX, miserunt; videlicet, cum in Regno cili

A. C. 862. *tharii Episcopi ipsius Proceresque sem* &

tiam in causa inter ipsum & uxorem p pro

p. 683. *nunciaverint, hæc res ad cognition* mi

q. 1. *Episcoporum alterius Regni deferri* ber

Hincmarus *debet. Non expedit causam ab Episco*

de divortio. *semel judicatam iterum moveri; qui*

sic eorum auctoritas destruitur. Alior

q. 3. *Archiepiscoporum, excepto Papa, non*

major auctoritas, quam illorum, qui

hæc causa Judices fuere, & si eor

damnatur judicium, deponendi sunt,

cunque in ferenda iniqua sententia

peccati participes extiterunt. Ad

tria sibi objecta Hincmarus respon

esse propositiones schismaticas; qui

unam esse omnium Regnorum Eco

fiam, () atque per Canones licere a C*

(*) Optimam Doctrinam hic tradit Hinc

rus. Una est in universo orbe Jesu Christi

clesia; atque unitas hæc soli Ecclesie Rom

Catholicæ convenit. Hodie in paginis Hist

cis Ratisbonensibus lego, Delegatos Provin

quæ speciatim Hollandia dicitur, tandem in

præsentia Principis Nassovio-Weilburgensis cum

Præcipue Carolina Arausica, Wilhelmi junioris, et

Administratores septem Provinciarum unitas

Sorore, consensisse, addita sequente cautio

Das sie den Fortgang und die Vollziehung

gedachten Vermählung geschehen lassen wer

ohne sich dagegen zu setzen, jedoch mit dem

cilio particulari ad Concilium majus, & tandem ad Papam appellare. Item pro Lothario afferebatur: *Si ei non permittitur aliam uxorem accipere, Theutbergam, nolit velit, revocare compelletur,*

F 3

12012

Sæculum IX.
A. C. 862.

p. 686.

q. 4.

behalt, daß man auf keine Weise dafür halte, daß dieses Nachgeben der Entschliessung vom 16. Nov. 1747. Eintrag thuend oder zuwiderlaufend angesehen werde. Als welche Ihre Edlen und Großmögenden vollkommen wie ein unveränderliches Gesetz des Staats bey ihrer Kraft zu erhalten willens sind. Declaratione vero anni 1747. cavetur, ut Administrator Reipublicæ nunquam aliam Religionem profiteatur, quam, ut in Hollandia vocant, veram Reformatam, qualis in Ecclesiis Provinciarum unitarum viget. Nunc autem, cum Princeps Carolus Nassovio-Weilburgensis Principis Carolinæ Sponsus Confessioni Augustanæ addictus sit, timent Hollandi, ne jus in Administratoris munere succedendi aliquando ad Principes illi Confessioni addictos devolvatur. Sed cur, quæso! id timeant, cum Princeps Weilburgensis membrum sit illius Ecclesiæ, quam ut Deus conservet, & contra Adversariorum (nempe Catholicorum) insidias tueatur, singulis annis & speciatim anno 1759. indicis in tota Republicam jejunii, orationis & pœnitentiæ diebus iidem Domini Hollandi precantur? nam id vel maxime Communionis Ecclesiasticæ, aliquod saltem, indicium est. Vel enim reformati Hollandi Confessionistarum Ecclesiam credunt esse ve-

ram

Seculum IX. *non sine periculo, ne quacunq̄ demer*

A. C. 862. *via ab invisæ mulieris consortio se lib*

q. 6. *ret. Rex est, solius Dei iudicio sub*

q. 7. *ctus, qui nec ab Episcopis Regni sui*

ab aliis excommunicari potest. Tandem

quærebatur, an non liceret cum Loth

ario communicare. Hinemarus respo

det; Episcopos Lotharium non esse con

pulsuros ad revocandam Theutbergam

quod reconciliationem inter conjuges

berrimam esse oporteret; ipsam vero

Lotharium non redituram, nisi pactis

conditionibus, quibus salutis suæ sa

consultum crederet. Lotharium qu

dem esse Regem, sed ideo ne utiquam

Legibus Ecclesiasticis exemptum; pe

cata vero Regum eo esse graviora, qu

nunquam abesset scandalum. Imo aff

q. 695. *mare videtur Hinemarus, Regem n*

esse, qui Regis officium non imple

ram Jesu Christi Sponsam, vel adulteram?

credunt esse veram, cur Communionem n

solum in Spiritualibus, sed etiam in Tempor

ibus cum Administratore Confessionistarum Ecc

siæ adscripto respiciunt? si falsam, cur eandem

Ecclesiam singulis annis cum omnibus aliis

toto terrarum orbe diffusis Protestantium Ecc

siis a Deo conservari & defendi orant? Nempe

omnes Protestantes, præsertim in Articulo: qu

si sit Ecclesia, destruunt, ædificant, & quid aff

mandum negandumve sit, nesciunt.

& Principibus impiis neminem teneri obedientiam præstare. Sæculum IX.
A. C. 862.

Erant, qui Hincmaro objicerent, quod in Episcoporum Sententiam Regi Lothario faventem consensisset. Ipse fatetur, se ad Synodum in Regno illius Principis celebratam fuisse invitatum, sed probat, rogasse se, ut excusatus haberetur, tum morbi causa, tum quod tempus sibi non fuerit, quo Episcoporum Provinciæ suæ mentem & vota exquireret, sine quibus quidquam extra suam Diœcesim agere secundum Canones sibi non liceret. Interrog. 3.
p. 583.

§. XXIII.

Lotharius Waldradam ducit.

Inter hæc Lotharius Concilium vigesima octava Aprilis anno octingentesimo sexagesimo secundo, Indictione decima convocavit. Adfuere Episcopi octo, videlicet Guntharius Coloniensis, Archicapellanus, quem Rex dulci spe lactabat, ipsius neptem ad regias nuptias perventuram, Theutgaudus Trevirensis, Adventius Metensis, Hatto Virdunensis, Arnoldus Tullensis, Franco Tungrensis, Hungarius Ultrajectensis & Ratoldus Argentoratensis. Prætextus conveniendi fuit, quod id necessitas Ecclesiarum exigeret, revera autem aderant, ut de novis Regis nuptiis agerent. Is Episcopis Libellum to. 8. p. 736.
p. 741.